

УДК 630*(477)

**ЧИСЕЛЬНІСТЬ, РОЗСЕЛЕННЯ ТА ДОБУВАННЯ
КОЗУЛЬ В ПЕХІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «ЗВЕНИГОРОДСЬКЕ
ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

**М. В. ГЕРАСИМЧУК, студент
І. В. КОЗАЧЕНКО, кандидат с.-г. наук, доцент
Уманський національний університет садівництва**

Велике значення в поширенні козуль має також сезонна зміна стацій. В північних районах українського Полісся козулі більшу частину року тримаються в заростах, поблизу лісових сіножатей, заболочених низин, що поросли молодими березами та верболозом. Зимовий період вони проводять в чистих високостовбурних, переважно хвойних, лісах, особливо на горбастих місцевостях.

В західних областях улюбленим місцеперебуванням козуль є букові ліси, де вони тримаються поблизу заростаючих порубів та колгоспних полів.

У гірських районах Карпат козулі влітку заходять високо в гори, тримаючись біля верхньої межі лісу, звідки нерідко виходять пастиись на полонини.

Зрідка козулі зустрічаються і поза лісом, оселяючись в заростях очерету, наприклад, у верхів'ях Дністра, на території Самбірських боліт Львівської області.

Охоче відвідують козулі і багаторічні полезахисні лісосмуги, рослинність яких є для них добрим захистом і кормовою базою. Однак на відміну від європейської козулі, козулі, що населяють Самарський ліс, ніколи не відвідують штучних лісонасаджень.

Вдень козулі звичайно перебувають у густих заростях терену, степової вишні, ожини, шипшини, що разом з буйним травостоєм дають їм безпечний притулок та прохолодну льожку.

Слід зауважити, що цей звір, на, відміну від багатьох інших мисливських звірів виходить далеко за межі лісової ділянки, де перебував на

дньовці, розшукуючи затишні місця, кращі види кормів, а іноді навіть і нові райони оселення.

У табл. 1 наводимо дані росту чисельності та розмірів вилучення козулі на початок і кінець ревізійного періоду в Пехівському лісництві ДП «Звенигородське лісове господарство»

Таблиця 1

Чисельність козулі в Пехівському лісництві ДП «Звенигородське лісове господарство»

Основні види мисливської фауни	Початок ревізійного періоду				Кінець ревізійного періоду			
	Зимова чисельність, особин	% до оптимальної ємності	Розмір вилучення		Зимова чисельність, особин	% до оптимальної ємності	Розмір вилучення	
			%	особин			%	особин
Козуля	1690	111	13	659	1760	115	20	352

Чисельність козулі в господарстві, підтримується на рівні «господарсько-допустимої» впродовж ревізійного періоду.

Висновки.

1. Козуля в мисливських угіддях України найпоширеніша. Частка поголів'я виду становить понад 60 % від загальної чисельності поголів'я.
2. Добування козулі в угіддях країни становить біля 20 %, що значно менше, ніж в європейських країнах, де козулю добувають 20-30 % від загальної кількості поголів'я.
3. Помітно впливає на зменшення чисельності козуль боротьба за існування між ними та іншими видами копитних, а саме за поживу і кращі стійкіші місця перебування.

Література

1. Шадура М.В. Динаміка видового складу та запасів кормових рослин козулі європейської (*Capreolus capreolus* L.) у лісах Західного Полісся

України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец.
06.03.03. Київ. 2006. 20 с.